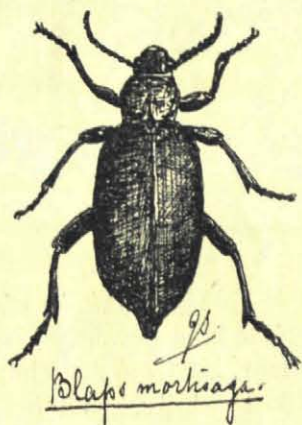

Stakman, M. Fick en J. D. Jeswiet te Haarlem.

Spoedig lag, ondanks de „wermte,“ alle heu op liniën en ging ik mijn vriend eens wekken. Deze was echter reeds verdwenen, daar, waar later bleek, Morpheus' armen hem te stevig omkneld gehouden hadden. Ik stapte dus alléén huiswaarts en onzen wirt thuis treffende, vroeg ik hem, waar zij hun drinkwater vandaan haalden, daar ik noch put, noch pomp had gezien. Hij voerde mij toen naar de kelder van het huis, waar tusschen het kalksteen een heerlijke bron opwelde en door een gat in den muur haar water naar buiten ontlaste, wat het aanzijn gaf aan een klein beekje. Een glas water willende scheppen, werd ik grappig verrast door de dolle kapriolen van dikke kikkers, die in de quelle waren, volgens Radermacher: „om hem rein te bewaren.“ Ondanks dat alles was het een heerlijke frissche dronk, in dat land van bier een ongekende versnapering. Daar de huisvrouw weg was naar boven (naar Lemiers) om koeken te bakken voor de daar te houden kermis, was er

een plaatsvervangster voor haar gekemen, mamsel Ida, die voor ons zeer goed verstaanbaar Hollandsch sprak.

Mijn reisgenoot kwam ook weer op het appèl en vertelde van een ijselijke droom, die hem zijn slaap ongenietbaar gemaakt had. Na een half uurtje gingen wij met boer Rademacher hooi binnen halen. Dat was leuk werk. De kar werd hoog volgeladen en door Max, het sterke paard, met het grootste gemak voortgesjord. Radermacher en ik laadden elk aan een kant en ook door mij liet Max zich leiden, mits hij bij den linker teugel gevat werd. Heerlijk was die gezonde spier-arbeid en na alles opgeladen te hebben, reden wij huiswaarts boven op het hooi. Op de weide hadden wij van herrn Radermacher een groot bos bloemen van Spiraea Ulmaria gekregen, volgens hem, de beste Thee, die in der Jegend existirte.“ (De beste thee, die in de streek voorkwam.) Dit werd dus weer een aanwinstje voor de collectie Theesurrogaten van het Koloniaal Museum. Opmerkelijk was het veel

voorkomen in de wei, dus ook in het hooi van de herfsttyloos, Colchicum autumnale, een der giftigste planten voor het vee, reden waarom deze wei uitsluitend als hooiland dienst deed. Onze Wirt verzekerde, dat, gedroogd, de koeien er geen nadeel meer van ondervonden, doch ik wantrouw ten zeerste de groote vruchten, gevuld met de giftige zaden, Semen Colchici.

Wat werd er ná de de thuiskomst flink gegeten! Toen wij ons maal verorberd hadden maakten wij ons nog met het verven van een gedeelte van het huis verdienstelijk, daar de huisvrouw ons gezegd had, dat zij met het oog op de Lemierser kermis, „die venster wat most anstreichen.“

Daarna gingen wij buiten nog rustig genieten van den heerlijken avond, om, na bij lamplicht nog wat gedetermineerd te hebben (o.a. de kevers en eenige vliegen), ons ter ruste te leggen, terwijl ik nog eerst dezen dag, zoo rijk aan nieuwigheden, zou boeken.

J. JESWIET.

(Wordt vervolgd).

Vragen en Korte Mededeelingen.

Rotterdamsche Natuurhistorische Club.

Vergadering 26 April 1904 in de Diergaarde.

De voorzitter, de heer Haverhorst, opent de vergadering, waarna de heer v. d. Hoop een aantal meer of minder zeldzame coleoptera laat rondgaan, door zeven bij Rotterdam gevangen.

De heer J. G. Zöllner vertoont twee ex. van de zoo zeldzame *Dianthoecia albimaculata* Bkh., door hem gekweekt uit bij Scheveningen gevonden rupsen.

De heer De Koning geeft een overzicht van de lagere planten, die voorkwamen in vervuild water, geschept uit een sloot langs den Bergweg onder Hillegersberg. De meeste soorten behoorden tot de Nostocaceae, waarvan spr. enkele *Oscillaria*-soorten, *Spirulina major* en een *Anabaena*-soort, en tot de Schizomycetes, waarvan hij een paar *Beggiatoa*-soorten benevens *Spirillum volutans* liet zien.

De heer Jansen bespreekt en vertoont de inlandsche soorten van het geslacht *Lemna*.

De heer Lindemans doet eenige mededeelingen aangaande het genus *Charaxes* O. behoorende tot de fam. der Nymphalidae, en geeft eenige zeer interessante soorten rond: *Ch. Pyrrhus* L., var. *Jovis Staud* ♂ en ♀ (Batjan) *Ch. Polyxena* Cram. ♂ en ♀ (Batjan) *Ch. affinis* Butler ♂ (Celebes), *Ch. Jalyssus* Felder (Sumatra) *Ch. Delphis* Dbd. (Sumatra) en *Ch. Jasius* L. ♂ en ♀ (Corsica).

De heer Haverhorst brengt ter tafel eenige zeer fraaie, groote Zuidafrikaansche spinners (o.a. de langgestaarte, zee-groene *Actias mimosae* Bois). Verder vertoont hij sluipwespen (*Microgaster spec.*) verkregen uit rupsen van *Boarmia lichenaria* Hfn., en wijst er op, hoe ook hier weder blijkt, dat de meest volkomen mimicry niet in staat is, het dier tegen sommige vijanden te beveiligen.

De heer Wachter brengt in herinnering de overbekende *Cytisus Adami*, de bastaard van *C. Laburnum* en *C. purpureus*; een dergelijk geval bij een *Rumex*, beschreven in *De Levende Natuur*, V pag. 255, waar enkele takjes de bladen en vruchten van *R. conglomeratus* Murr, en andere die van *R. obtusifolius* L. droegen, om vervolgens takken te demonstreeren van een *Salix*, 17 April gevonden door den heer Jansen en hem te Pernis.

Het was een knotwilg, die de aandacht getrokken had, omdat de boom eenhuizig was ('n uiterst zeldzaam geval). Wat het geval echter nog wonderlijker maakte, was, dat bij onderzoek de manlijke takken behoorden tot *S. viminalis* L. en de vrouwelijke tot *S. undulata* Ehrh.

Uit den tronk ontsproten zij door elkaar, en van de vrouwelijke takken waren er iets meer dan van de manlijke. De nu vertoonde takken waren gehaald op 23 April.

G. VAN ROON.
W. H. WACHTER.

De eieren van de Ringmusch.

(*Passer montanus* L.)

Naar aanleiding van de waarneming van den heer J. Vijverberg (zie: *D. L. N.*, deel IX, pag. 20, 2e kol.) diene het volgende.

In *Die Eier der Vögel Mittel-Europa's*, van Dr. E. Rey (1900, Hefte 19/20, pag. 308) wordt bij bovengenoemde vogelsoort gezegd, dat *bijna steeds* in elk legsel één, zelden twee, eieren gevonden worden, *afwijkend* van de overige door lichtere teekening. Met zekerheid beweert Dr. Rey te kunnen zeggen, dat dergelijke afwijkende eieren altijd het *laatst* gelegd worden.

Newton zegt in zijn *Dictionary of Birds* (1896, pag. 186) dat in elk legsel van de Ringmusch *steeds één afwijkend* ei gevonden wordt.

Van „dwerg“-eieren van de Ringmusch, ter grootte van de eieren der Goudhaantjes, maakt Thienemann in zijn *Systematische Darstellung der Fortpflanzung der Vögel Europa's* (1825—1838, III, pag. 39) gewag. Dergelijke abnormiteiten zijn echter reeds bij vele vogelsoorten geconstateerd.

In *Nozeman* (Nederlandsche Vogelen, 1790—1829) vind ik vermeld dat in elk legsel van een Ringmusch *steeds één* ei gevonden wordt, *kleiner* dan de overige. Het spreekt van zelf, dat men hier niet aan een „dwerg“-ei moet denken, doch aan een gering onderling verschil.

Vergun mij, na mededeeling van bovenstaand, een vriendelijke verzoek te richten tot de geachte lezers van *D. L. N.* Ik houd mij namelijk zéér aanbevolen voor mededeeling van waargenomen bijzonderheden omtrent vogeleieren, voor zooverre men die namelijk niet in dit Tijdschrift wenscht te publiceeren. Is men daarbij bereid een of ander ter bezichtiging aan mij toe te zenden, dan zal men mij daarmee bijzonder verplichten.

De toegezonden voorwerpen zullen met de meeste zorg behandeld en teruggezonden worden, onder vergoeding van alle onkosten.

Wageningen, 7 April 1904. A. A. VAN PELT LECHNER.
Bestuurslid der
Nederl. Ornithologische Vereeniging.

Zonderling!

De kraaien schijnen hier in het Zuid-Westen wat van streek te zijn. Hoe of het komt, weet ik niet. Zou het misschien zijn, omdat ze elk voorjaar bemerken, dat de Gaasterlandsche bosschen al kleiner en kleiner worden, waardoor menig kraaienpaar de oude woonplaats niet weer heeft kunnen terugvinden? Nogmaals, ik weet het niet. Maar wel weet ik, dat Gaasterland in den laatsten tijd veel van zijn natuurschoon heeft verloren. Onbarmhartig wordt er op de oude stammen ingehakt. 't Is dubbel jammer, omdat Friesland zoo weinig geboomte heeft.

En waar moeten de kraaien in het Zuid-Westelijk deel van Friesland nestelen, als Gaasterlands bosschen voor goed zijn verdwenen? Een kraaienpaar alhier heeft deze vraag beantwoord met een: „op het veld.“ Dit paar ziet zeker de toekomst erg donker tegemoet en ze willen daarom eens probeeren het zonder boomen te stellen. Ze hebben eerst stellig een kijkje genomen bij de wilde eenden, alvorens tot het bouwen der echtelijke woning over te gaan. Het nest heeft n.l. veel overeenkomst met dat van bovengenoemde waterbewoners 't Is mogelijk, dat de grondslagen door eenden zijn gelegd en dat later dit kraaienpaar den arbeid heeft voltooid.

Van aanwezigheid van de anders onontbeerlijke takjes is hier geen sprake.

Toen ik voor de eerste maal dit nest aanschouwde, lagen er twee jonge kraaien in. (Schooljongens hadden van te

voren reeds eene inspectie (?) gehouden, hetwelk drie kraaienlevens had gekost). De ouders zaten op een wiek van een nabijstaanden molen en volgden stellig al mijne bewegingen met kloppend harte. Ik had mij zoodra niet een eindje verwijderd, of ze vlogen naar hun kindertjes toe, om ze de noodige spijze toe te dienen. En wat nog vreemder was?

Kieviten zijn in den broedtijd in 't geheel niet bevriend met kraaien. In 't naastliggende weiland nu lagen kievitseieren, doch de stelloopers koesterden niet de minste vrees, al kwamen deze kraaien ook dichtbij. Vreemd niet waar?

Echten.

J. J. DURKSZ.

Rivierkreeften.

Uwen brief heb ik voor een paar dagen ontvangen, wat ik van de rivierkreeften weet, zal ik u bij deze melden: toevallig had ik nog een ouwe aalskorf liggen in de groote beek,¹⁾ welk riviertje u wel bekend is, daar bij het muizegat,²⁾ nu daar had ik juist in die aalskorf³⁾ een groote rivierkreeft in zitten, een zeldzame groote, hij was wel zoo groot als een gewoon boterhambordje, toen ik 's middags te huis kwam en uw brief las, speet mij dat ik toevallig net die kreeft had losgelaten maar dat was nu voorbij, ik kan er nog wel wat vangen en u ze zenden of stuurt mij het adres maar, als ik ze dan heb, kan ik ze direct sturen.

En nu zal ik u, uwe vragen beantwoorden;

1e. de rivierkreeften leven in alle vijvers van Enghuizen de eene vijver wel wat meer dan de andere maar ik schrijf dat aan de ligging van het water toe;

2e. ze zijn er gepoot ongeveer 1854 à 1855, afkomstig uit Duitschland, of ze voor die tijd ook op Enghuizen in de vijvers waren is mij niet bekend, de meesten houden zich op in de groote beek;

3e. het is mij ook bekend, dat ze op Sonsbeek in de vijvers ook leven, daar heb ik ze zelf ook al gevangen.

De groote beek staat wel in verbinding met de vijvers van Enghuizen, zoodat ze daardoor er ook wel gekomen kunnen zijn, men vindt er kleine zoowel als groote, zoodat het wel zeker is, dat ze hier ook voortteelen.

Bij deze hoop ik aan uw verlangen voldaan te hebben, hetgeen ik u hier meldt, heb ik zelf bij ondervinding.

1) Een van de vele achterhoeksche „Slingerbeeken,” komende uit Duitschland; mondt uit in de IJssel.

2) Een „vlek” ten N.-W. van Hummeloo.

3) = korf om aal in te vangen.

Hummeloo, 20 April 1904.

A. DEMMINK.

Adders en rivierkreeften.

Zoo juist las ik in uw blad, dat men de laatste adder 10 jaar geleden in den omtrek van Maastricht heeft gevonden. Ik kan u melden, dat ik in 1902 bij Houthem een adder heb gevangen. Ik heb negen jaar in Maastricht gewoond maar heb er nooit meer gezien. Tegenwoordig woon ik in Groningen waar ik 't vorige jaar Paaschverlof 1903 bij Fries 2 adders ving, waarvan één een wijffe was. Ook kan ik u nog vertellen, dat er een paar jaar geleden levende rivierkreeften aan de markt in Maastricht werden verkocht, waar ze gevangen waren, weet ik niet.

J. MALLINCKRODT, *Cadet h. t. l.*

Adders.

Naar aanleiding van Uwe Enquête „Adderstatistiek” in de *Levende Natuur* heb ik de eer u mee te delen, dat in deze streek adders volstrekt niet zeldzaam zijn. Zoo werden er alleen verleden herfst op een voor 4 jaar gekapt denbosch van 40 H.A. door de arbeiders niet minder dan ongeveer 15 stuks gedood, en gedurende den winter en dit voorjaar nog eenige. Andere soorten slangen heb ik hier niet aangetroffen. Boschmieren kwamen in de nabijheid voor, ook egels zijn hier in deze streek.

Smilde.

E. DREESMAN, Landbouwkundige.